

WAT BEZIELT DE RIJKSOVERHEID?

Als groene ingenieur bij Rijkswaterstaat en lid van het Natuurhistorisch Genootschap wil ik graag reageren op de ontboezemingen van Torben Mulder in het Natuurhistorisch Maandblad van afgelopen maart. Ik wil het alleen hebben over de 'natte' projecten van Rijkswaterstaat, want daar kan ik vanuit mijn ervaring bij het projectbureau Zandmaas-Maasroute over spreken. Het project Zandmaas vloeit voort uit het advies van de Commissie Boertien II en moet leiden tot vermindering van de wateroverlast in het Maasdal ten noorden van Linne. Het project Maasroute heeft als doel de Maas als scheepvaartroute te moderniseren. Omdat beide projecten over dezelfde Maas gaan, wordt er nu één Milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

Wat bezielt de Rijksoverheid, vraagt Torben Mulder zich af. Die overheid doet allemaal maar tegenstrijdige dingen: natuurontwikkeling aan de ene kant, economische stimulansen aan de andere kant.

Waarom doet de Rijksoverheid de dingen die ze doet? Omdat wij burgers van alles willen, en liefst nog tegelijk en overal: natuurontwikkeling aan de ene kant, economische stimulansen aan de andere kant. Een mooi en groen rivierdal is belangrijk, maar de scheepvaart moet wel doorgaan, want dat is beter voor de Nederlandse economie. Bovendien geldt scheepvaart als een veilige en milieuvriendelijke vervoerswijze ten opzichte van vervoer over de weg of het spoor.

Dus: ja, de Maas moet groene slagader worden, en ook een moderne scheepvaartroute. En de Maas moet ook een beetje binnen haar oevers blijven, want we willen met droge voeten in dat mooie Maasdal wonen (ruim een jaar geleden riep heel Limburg waarom Rijkswaterstaat nondeju nog niet begonnen was met het uitdiepen van die Maas, want dat kon toch zo niet langer). Op sommige punten gaan al die wensen goed samen, op andere punten botst het en moet een keuze gemaakt worden of een compromis gesloten worden. Op het projectbureau Zandmaas-Maasroute heb ik inmiddels veel groene collega-ingenieurs gekregen die bedenken hoe hoogwaterbestrijding en scheepvaart samen kunnen gaan met natuurontwikkeling.

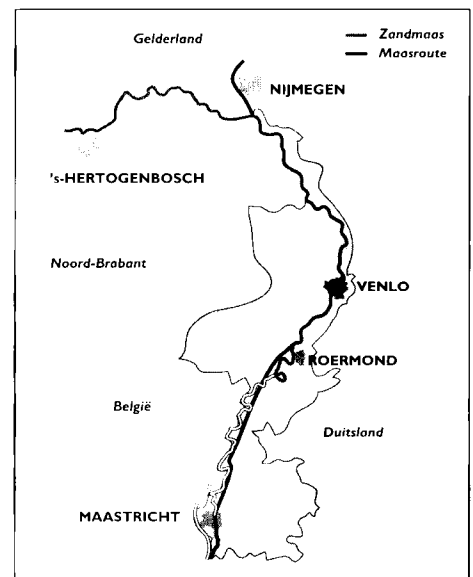
Nevengeulen en weerdverlaging in het winterbed kunnen voor een deel in de plaats komen van verdieping. Peilverhoging in de zomer ten behoeve van de scheepvaart kan verdroging compenseren. Als de oevers beschermd

moeten worden tegen golfaanval, beschouwen we dat als een kans om versneld milieuvriendelijke oevers aan te leggen. Enkele alternatieven die we in het MER voor de Zandmaas/Maasroute zullen beschrijven, gaan veel breder dan het Boertien-advies van verdiepen en verder niets. Wat betreft de maatregelen voor de scheepvaart worden de kosten en baten in beeld gebracht, waarbij de kosten voor rekening van het Rijk zijn en de baten voor Nederland BV. De baten kunnen naast guldens ook bestaan uit een toename van milieuvriendelijk vervoer.

Alles tezamen denk ik dat natuur en milieu een belangrijke rol spelen bij deze twee projecten. Het resultaat van onze 'groene' inspanningen zal te zien zijn in de Trajectnota/MER die begin volgend jaar verschijnt. Een reactie daarop van het Natuurhistorisch Genootschap en verder van ieder ander is natuurlijk welkom.

ir. Saskia Janssen

aquatisch ecoloog bij Rijkswaterstaat
directie Limburg

De Zandmaas en de Maasroute.

VERENIGINGSNIEUWS

HET GENOOTSCHAP OP WEG NAAR 2000 (21)

"OVER SAMENWERKING"

Het bestuur van het Natuurhistorisch Genootschap ging op 25 maart 1993 accoord met een beleidsnotitie inzake gegevenslevering aan landelijke inventarisatieprojecten en terreinbeherende natuurbeschermingsorganisaties. De strekking van deze notitie was duidelijk. Terwijl het Genoot-

schap zich nogal formeel opstelt ten aanzien van gegevenslevering aan commerciële bureau's en overheidsinstellingen, was het gevoelen algemeen dat er ten opzichte van gelijkgeaarde verenigingen een andere beleidslijn diende te worden gevolgd. Gekoppeld aan het opstellen van de notitie vond een inventarisatie plaats naar de samenwerkingsverbanden tussen de studiegroepen van het Genootschap en de landelijk opererende Particuliere Gegevensverzamelende Organisaties (PGO's). Hieruit bleek dat de contac-

ten nogal divers waren en varieerden van een zeer nauwe samenwerking tot een volledige negering van elkaars werkzaamheden. De laatste jaren heeft het bestuur van het Genootschap zich herhaalde malen uitgesproken voor een intensiever contact en betere samenwerking met verenigingen die natuuronderzoek, natuurbescherming en natuurbeheer een warm hart toedragen. Inmiddels is op dit gebied zeker het een en ander gerealiseerd. Er vindt al enkele jaren regelmatig overleg plaats met onze landelij-

ke zustervereniging, de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging (KNNV). In dit overleg wordt geprobeerd activiteiten te bundelen en op elkaar af te stemmen. Een goed voorbeeld hiervan was het door de KNNV geïnitieerde Hommel-project, waarin het Genootschap participeerde en dat resulteerde in het bekend worden van een massa verspreidingsgegevens van deze diergroep. Thans wordt medewerking verleend aan het in kaart brengen van Moerasandijvie en Bezemkruid, twee plantensoorten die vanuit geheel verschillende optiek de moeite waard zijn om te bestuderen. Dit project is tot stand gekomen in een samenwerkingsverband van een zes-tal natuurorganisaties, waaronder KNNV en NHG. Naar de toekomst toe wordt bekeken of we ook bij de uitgave van publicaties beter met de KNNV kunnen samenwerken.

Maar ook met Limburgse verenigingen heeft een intensief contact plaats. Dit resulteerde o.a. in de aansluiting van de Vogelwerkgroep De Haeselaar en Vogelwerkgroep De Roerstreek bij het Genootschap i.c. de Vogelstudiegroep. Met het IVN en de Vrienden der Natuur in Weert is al herhaaldelijk contact geweest om te komen tot een oprichting van een nieuwe Kring in die regio. Een samenwerking moet evenwel groeien en heeft tijd nodig om op grond van wederzijds respect tot een duidelijke meerwaarde te komen. Vandaar dat de oprichting van deze kring misschien nog even op zich laat wachten. Eenzelfde samenwerkingsgedachte is uitgesproken naar natuurvereniging Strix aluco te Velden. Met de Kring Venlo heeft deze vereniging inmiddels aardige contacten opgebouwd die zeker naar de toekomst toe nog verder zullen worden verstevigd.

Recentelijk wordt ook gesproken met Limburgse terreinbeherende instanties om te komen tot een wederzijdse gegevensuitwisseling. Met de Stichting Instandhouding Kleine Landschapselementen (IKL) is reeds vorig jaar een contract afgesloten dat dit jaar zal worden geëvalueerd. In dit contract is vastgelegd dat het IKL over de Genootschapsgegevens kan beschikken bij het opstellen van hun gemeentelijke beheersplannen. In ruil daarvoor krijgt het NHG alle door het IKL verzamelde informatie over flora en fauna. Op dit moment vinden ook gesprekken plaats met de Stichting Het Limburgs Landschap om tot een soortgelijke overeenkomst te komen. Op landelijk niveau zijn inmiddels gesprekken gevoerd met diverse PGO's. Het contract met de Vlinderstichting is rond. In

een samenwerkingsverband wordt momenteel gewerkt aan een verspreidingsatlas van de Limburgse dagvlinders. Met de Stichting Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland (RAVON) en de Vereniging voor Zoogdierkunde en Zoogdierbescherming (VZZ) zijn afspraken gemaakt. Op korte termijn streeft het bestuur ernaar om samenwerkingsovereenkomsten aan te gaan met alle PGO's. Uiteraard worden de Studiegroepen nauw bij deze besprekingen betrokken. Al met al goede ontwikkelingen binnen een dynamisch Genootschap, ontwikkelingen die zullen moeten leiden naar een eenheid op het natuurbeschermingsfront. Zonder die eenheid zal er weinig bereikt worden binnen een verenigd Europa, zeker als die Europese samenwerking vooral gericht is op een verdere economische opbloei. De natuurbescherming zal compact klaar moeten staan voor de volgende eeuw en daarin mag het Genootschap niet ontbreken.

A. Lenders, voorzitter

PERIODIEK OVERLEG

Op dinsdag 21 mei vindt er weer het halfjaarlijkse Periodiek Overleg plaats tussen Studiegroepen, Kringen, Redactie en Bestuur. Het is deze keer extra belangrijk dat alle onderdelen van het Natuurhistorisch Genootschap vertegenwoordigd zijn.

Het belangrijkste agendapunt is namelijk het voornemen om een Projectenbureau op te richten. Komen dus op 21 mei, om 20.00 uur in het Natuurhistorisch Museum te Maas-tricht.

Het Bestuur

NIEUWS VAN HET PUBLICATIEBUREAU

Recentelijk heeft het Publicatiebureau beslag weten te leggen op een aantal complete oude jaargangen van het Natuurhistorisch Maandblad. Tevens zijn in originele staat nog een aantal losse nummers verkrijgbaar. Deze aanbieding betreft alleen uitgaven van vóór 1930. In een latere bekendmaking zal aangegeven worden welke Maandbladen van de dertiger en veertiger jaren nog bij het Publicatiebureau kunnen worden besteld.

Voor de losse nummers is de vraagprijs f 4,- per stuk. Het Themanummer over het Karboon in de omgeving van Epen (met een beschrijving van fossielen uit de Heimansgroeve) moet f 20,- opbrengen. De complete jaargangen kosten f 40,-.

Als zeer bijzondere aanbieding met hoge antiquarische waarde verkoopt het Publicatiebureau tevens een aantal complete jaargangen van het Franse tijdschrift "La Nature". Dit tijdschrift is inmiddels opgehouden te verschijnen. Het is vooral gewijd aan toenmalige ontwikkelingen in de wetenschap met hun toepassingen. Behalve biologische onderwerpen treft U in dit blad ook veel technische wetenswaardigheden aan. Verkrijgbaar zijn de jaargangen 27(1898), 28(1899), 30(1902), 33(1905), 34(1906), 35(1907) en 36(1908). Prijs in overleg vast te stellen.

Voor meer informatie kunt U telefonisch contact opnemen met het Publicatiebureau (alleen 's avonds bereikbaar onder 0475-532351).

Marja Lenders

TE KOOP BIJ HET PUBLICATIEBUREAU

In originele staat zijn leverbaar:

- Natuurhistorisch Maandblad 3 (1914): nrs. 5, 9, 10, 11, 12
- Natuurhistorisch Maandblad 4 (1915): nrs. 5, 12
- Natuurhistorisch Maandblad 11 (1922): nrs. 2
- Natuurhistorisch Maandblad 12 (1923): nrs. 3, 4, 5
- Natuurhistorisch Maandblad 13 (1924): nrs. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
- Natuurhistorisch Maandblad 13 (1924): nrs. 1 t/m 12 (compleet, gebonden)
- Natuurhistorisch Maandblad 14 (1925): nrs. 5 (themanummer: Karboon omgeving Epen)
- Natuurhistorisch Maandblad 14 (1925): nrs. 1, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
- Natuurhistorisch Maandblad 15 (1926): nrs. 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12
- Natuurhistorisch Maandblad 16 (1927): nrs. 1 t/m 12 (compleet, losse nummers)
- Natuurhistorisch Maandblad 17 (1928): nrs. 1 t/m 12 (compleet, losse nummers)
- Natuurhistorisch Maandblad 18 (1929): nrs. 1 t/m 12 (compleet, losse nummers)